

طراحی نظام انتخابات در فضای مجازی

مؤلف:

احمد عمادی

سروشانه: عمامی، احمد، ۱۳۴۹ شهریور

عنوان و نام پدیدآور: طراحی نظام انتخابات در فضای مجازی / مولف احمد عمامی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات پویانما، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری: ۱۴۰ ص، ۲۱/۵ × ۳۱/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۹۷-۳۸-۵

و ضمیمه فهرست نویسی، فایلها

موضوع: رأى گیری الکترونیکی - ایران

Electronic - voting - Iran

موضوع: انتخابات - ایران

- Elections - Iran

موضوع: رأى گیری الکترونیکی - قوانین و مقررات

Electronic voting - Law and legislation

موضوع: انتخابات - قوانین و مقررات - ایران

Election law - Iran

رده بندی کنگره: JF1...۱

رده بندی دیوبو: ۲۲۷...

شاره کتابشناسی ملی: ۶۰۰۰۲۸

طراحی نظام انتخابات

در فضای مجازی

ناشر: پویانما

مولف: احمد عمامی

ویراستار: فرزانه عمامی

نوبت چاپ: دوم - زمستان ۱۴۰۳

تیراز: ۲۰۰ نسخه

لیتوگرافی و چاپ: نگین

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۹۷-۳۸-۵

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

مرکز فروش: انتشارات پویانما - تهران: سهورده شمالي، خيابان خرمشاه، خيابان عشقيار،

کوچه دوم، پلاک ۳ واحد ۱ تلفن: ۰۲۱-۸۸۵۴۴۳۱۰-۸۸۴۰۴۱۹۰

حق چاپ محفوظ است

یادداشت مؤلف :

هر چراغی روشنگر راهی است و پدرم تنها چراغ بی دریغ این همه راه و این همه بی راه در این همه دشواری و این همه تنها بی بوده و هست و مادرم....

همین بس که اگر پدر چراغی است پر فروغ و پرهیبت و پر امید،
همه از اوست.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۹
شکل انتخابات	۱۰
استانی شدن انتخابات	۱۵
مزایای استانی شدن انتخابات	۱۹
اصل ۱۷۷ قانون اساسی	۲۲
نقش مردم در حکومت اسلامی	۲۸
اصل ۵۹ قانون اساسی	۳۳
نظام انتخاباتی و احزاب	۳۷
اصل ۱۰۸ قانون اساسی	۴۱
مصالح اسلام	۴۶
دیدگاه انتصاب، انتخاب و تلفیق این دو	۵۰
اصول اولیه لازم در یک انتخابات	۵۶
فعالیت‌های یک انتخابات	۵۸
عناصر موجود در یک انتخابات	۵۹
انتخابات به روش سنتی	۵۹
مشکلات موجود در انتخابات به روش سنتی	۶۱
قانون گذاری برای انتخابات در فضای مجازی	۶۷
انتخابات در فضای مجازی بصورت الکترونیکی	۷۴

۷۵.....	مدل کلی انتخابات فضای مجازی
۷۷.....	انتخابات در فضای مجازی کشورها
۸۴.....	نحوه شناسایی هویت یک در فضای مجازی
۸۵.....	آغاز ثبت نام انتخابات مجلس و هجمه بر نظارت شورای نگهبان
۸۶.....	سیره موسس جمهوری اسلامی
۸۹.....	نتیجه
۹۴.....	منابع
۹۶.....	قانون نظام انتخابات

مرتب اشیاع لى صندوقه لى شئن لى أمرى و اخلن عقدة مين لسانی یتفهموا فرنی

انتخابات در اصل خود یک بحث عمیق در سیاست سومی است اما شیوه برگزاری و نحوه دریافت آرای مردم موضوعی جداست. می‌تواند چندین رشته و کارشناسان آن را به یکدیگر مربوط کند. انتخابات به هر روش که صورت گیرد باید برپایه اصولی کلی باشد و به هیچ عنوان ناقض حق و قانون تلقی نشود. از زمان‌های دور تا کنون انتخابات به روش سنتی یا دستی توسط مأمورین و حوزه‌های تأیید شده انجام گرفته است.

با ورود دستگاهها و سیستم‌های الکترونیکی و ظهور اینترنت و فضای مجازی بسیاری از امور عمومی با پیاده سازی و نوین کردن زیرساختها بصورت مجازی و الکترونیکی انجام می‌شود. سرعت در رأی گیری، نظارت و شمارش آرا با

توجه به هوشمند بودن و دقیق بودن دشتگاه های رایانه‌ای امکان اشتباہ و تبعیض در انتخابات را به خداقل می‌رساند. کشورهای پیشرفته نز اروپا و قاره آمریکا به مدت ۱ دهه است که پیاده سازی این نوع انتخابات را در دستور کار خود قرار داده و به انجام رسانده است. این کشورها با قانونی کردن این روش از طریق مجالس خود عصر جدیدی را در حوزه انتخابات گشوده‌اند.

در ایران نیز چندی است با دسترسی عموم مردم به فضای مجازی، رایانه و دستگاه‌های هوشمند دولت. مجلس به تکاپوی اجرای این روش مفید برآمدند. اما آیا در ایران، با توجه قوانین و زیرساختها موجود می‌توان چنین نظامی را در فضای مجری ایرانی کرد؟

شكل انتخابات

انتخابات در لغت به معنی برگزیدن و گزینش کردن است . در فرهنگ لغت حقوقی آکسفورد انتخابات، «فرایند گزینش عضوی از هیئت تقنینی از طریق رأی»^۱ تعریف شده است. برخی از حقوقدانان اساسی انتخابات را «مجموعه عملیاتی که در جهت نسبی فرمانروایان یا تعیین ناظرانی برای مهار کردن قدرت تدبیر» شده و «متابه «فنون گزینش

^۱ Martin, Elizabetha, (2003), Oxford Dictionary of Law, Oxford University Press, UK.